

Промова керівника Офісу Президента Андрія Єрмака на Міжнародній конференції з питань відновлення України в Лугано

2022-07-04

Сьогоднішній свій виступ я хотів би почати зі слова «кінцугі». Це поняття глибоко вкорінене в культуру Японії. Країни, народ якої чудово знається і на відновленні, і на інноваціях. Це мистецтво реставрації кераміки золотом. Зіпсовані, здавалося б, речі продовжують служити, але цінність цих речей – з пам'яттю, історією, але водночас осучаснених – значно зростає. Я б сказав, що сьогодні наша Україна потребує свого кінцугі.

Колеги,

від імені уряду та народу України

я дякую вам за всі ті зусилля, яких ви докладаете для допомоги нам у цей час дуже великих випробувань. Ваша підтримка допомагає нам вистояти й перемогти. Відновити суверенітет і територіальну цілісність нашої держави.

Однак попереду багато іншої роботи.

Україна потребує відбудови й відтворення у буквальному, фізичному сенсі цього слова. Росія витратила десятки мільярдів на її руйнування. **На відновлення знадобляться сотні мільярдів.** На превеликий жаль, але це правда.

Це прямий наслідок цієї жахливої війни. Наслідок імперських амбіцій Кремля. Зазіхань, які живилися нерішучістю, прагненням світової спільноти будь-що зберегти звичайний уклад і сподіванням на здоровий глузд. Сподіванням, яке виявилось марним.

Росія перетворила на зброю не лише свої енергоносії та наше продовольство, а й наше прагнення вберегти мир. І ця зброя теж завдала Україні чимало шкоди.

Так грабіжник вдирається не в найбагатший будинок на вулиці, а в той, який легше пограбувати.

*Грабіжник іде, а пограбоване й розтрочене житло занепадає. Воно псує вигляд вулиці й притягує негаразди. Ви знаєте, як це стається. Це життєва практика та **наукова теорія.***

«Теорія розбитих вікон», яка доводить просту істину: те, як живуть сусіди, безпосередньо впливає на ціну вашої нерухомості. Допомагаючи сусідам, ми покращуємо і власний добробут.

Допомога Україні сьогодні – це спосіб зняти суперечність між політикою цінностей і **«realpolitic»**.

Це не лише питання морального вибору – це також інвестиція у європейську та світову безпеку.

Однак у нас проблема набагато серйозніша, ніж кримінальний злочинець. Маємо справу з кримінальною державою.

І тут перед нами стоїть два завдання.

1) Перше – **створити** таку **систему безпекових гарантій** для України, яка унеможливить повторення російської агресії.

- **Добре**, що демократичні **уряди зрозуміли** рівень цієї загрози.
- **Добре**, що вони **готові** зміцнювати міжнародні оборонні союзи й

- **будувати нову систему міжнародної безпеки.** Вона має базуватися на економічній, правовій та силовій кооперації.

2) Друге **наше завдання** – змусити Росію повною мірою заплатити за свої злочини в усіх сенсах цього слова. Адже ніхто вже не зможе повернути десятки тисяч убитих Росією українських громадян.

Відповідно до загальновизнаних принципів, порушення міжнародного права тягне за собою зобов'язання **виплати репарацій**. Тож відбудова України має відбуватися насамперед коштом агресора.

Тому Україна виступила з пропозицією

- укласти міжнародний договір, яким буде **створено спеціальний компенсаційний механізм**. Він має дозволити компенсувати **шкоду, завдану російською війною** Україні та українцям, коштом агресора.

Росія відмовляється **грати за правилами цивілізованого світу**. Ми не маємо жодних ілюзій щодо її намірів брати будь-яку участь у компенсації – вочевидь цього не станеться.

Тому **запропонований** Україною механізм передбачає використання для виплати компенсацій російських активів, які перебувають за кордоном.

Україна наполягає, щоб цей механізм діяв цілком відповідно до принципу верховенства права. Ми розуміємо: попереду – дуже велика робота. Зокрема, через зміни в національних законодавствах держав.

Ми вже спілкуємося з нашими партнерами, **щоб визначити та впровадити ці механізми.**

Ми вітаємо ухвалення дружньою Канадою закону, який дозволяє конфіскацію державних і приватних активів, власники яких пов'язані з порушенням міжнародного права та прав людини.

Ми чекаємо на подібні кроки від інших держав-партнерів.

І з великим задоволенням працюватимемо спільно, щоб держава-терорист та її спільники не могли безкарно ховати своє майно в закордонних юрисдикціях.

1. Що більше держав приєднається до цієї роботи, то швидше Україна зможе відбудувати свою зруйновану економіку.

2. Що швидше буде впроваджено компенсаційний механізм, що ефективніше активи держави-агресора буде конвертовано в кошти на відбудову життя українців, то менший фінансовий тягар доведеться нести нашим партнерам.

Це відновлення – ще раз наголошу – має оплачувати саме держава-винуватець, держава-злочинець, держава-терорист.

Та ми не можемо чекати.

У нас вже сьогодні десятки тисяч зруйнованих осель. Тисячі знищених об'єктів інфраструктури. Сотні знищених шкіл і лікарень. Мільйони бездомних людей. **Нам потрібно відбудувати країну просто зараз.**

План відбудови України передбачає також системні внутрішні реформи, які максимально інтегрують нашу країну у європейську та євроатлантичну спільноту.

Рада національного відновлення визначила **15 національних програм** для прискорення відновлення України та досягнення цілей зростання.

План, який ми сьогодні, вся українська делегація презентує в Лугано, не лише демонструє наше бачення процесу й темпів цієї відбудови. Він забезпечує **повну прозорість** розподілу **коштів** і ланцюжків **фінансування** відновлювальних робіт і побудований у такий спосіб, щоб забезпечити повну довіру донорів до виконавців.

Більшу частину цього плану ми можемо втілити в життя вже після війни. Але є **необхідний мінімум**, який треба реалізувати вже зараз.

Ця частина – ми її називаємо **«Fast recovery»** – передбачає

- 1) відновлення **житлового фонду**,
- 2) **розміщення** тимчасово переміщених осіб,
- 3) **відбудову** навчальних та медичних закладів, а також
- 4) об'єктів критичної **інфраструктури**.

Ми створюємо **онлайн-платформу для прозорості та ефективної реалізації плану відновлення**.

Вона міститиме перелік усіх об'єктів будівництва та реконструкції із детальною інформацією про них та запланованими сумами фінансування.

Щоб будь-який **міжнародний інвестор** чи **донор** мав доступ до цієї інформації.

Логіка в тому, щоб повністю виключити можливості для будь-яких корупційних схем.

Кейс відбудови України має стати історією успіху для всієї Європи.

Україна буде величезним будівельним та інвестиційним майданчиком, який може дати поштовх розвитку європейських економік.

Поруч із відновленням на найкращому технологічному рівні транспортної, енергетичної, житлово-комунальної, медичної та освітньої інфраструктури ми дамо змогу інвесторам будувати нові підприємства.

І створимо для цього максимально сприятливі умови.

Вже зараз низка країн опікується відновленням наших регіонів.

Так, наприклад,

Данія вже взялася за Миколаївську область, а Велика Британія готова опікуватися Київщиною.

Такий формат варто поширити й на решту регіонів.

Наша країна може стати глобальною вітриною успіху спільноти демократій, увібравши в себе все найкраще як на практичному, так і на структурному та ціннісному рівнях.

Замість «як було» ми отримали унікальний шанс зробити якнайкраще.

Десятки тисяч українців заплатили за цей шанс нашої країни найвищу у світі ціну – вони віддали своє життя. І ми просто зобов'язані зробити все, щоб ця жертва не була марною.

Повоєнна Україна повинна стати державою, чия цінність не обмежується функціями щита Європи й гаранта продовольчої безпеки для 400 мільйонів людей.

Вона має стати державою, з якою приємно, безпечно й вигідно мати справу не лише власним громадянам, а й цілому світу.

Ми це зможемо.

Ви вже бачили, на що здатні українці. Ви бачите, на що вони здатні, коли в їхніх руках – сучасна зброя.

Повірте, з належними інвестиціями результати вражатимуть не менше. А краще переконайтеся в цьому.

Дякую за увагу!
